

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до розпорядження Антимонопольного комітету України
«Про затвердження змін до Положення про порядок подання та
розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного
комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання»
(далі – розпорядження)

1. Мета

Метою проєкту розпорядження – є приведення Положення про порядок подання та розгляду заяв про попереднє отримання дозволу Антимонопольного комітету України на концентрацію суб'єктів господарювання, затвердженим розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 лютого 2002 року № 33-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 21 березня 2002 року за № 284/6572 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 12.12.2019 № 25-рп) (далі – Положення про концентрацію) у відповідність до Закону України від 09 серпня 2023 року № 3295-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття розпорядження

Підставою для внесення змін до нормативно-правового акта є приведення нормативно-правових актів Антимонопольного комітету України у відповідність до Закону України від 09 серпня 2023 року № 3295-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» (далі – Закон № 3295-ІХ), зокрема, в частині підвищення ефективності контролю за економічними концентраціями суб'єктів господарювання та її додаткової гармонізації з Регламентом Ради (ЄС) №139/2004 від 20 січня 2004 року щодо контролю за концентраціями суб'єктів господарювання (Регламент ЄС про злиття), Регламентом Комісії (ЄС) № 802/2004 від 7 квітня 2004 року про імплементацію Регламенту Ради (ЄС) № 139/2004 про контроль за концентраціями суб'єктів господарювання.

Закон України «Про Антимонопольний комітет України» та Закон України «Про захист економічної конкуренції» передбачають, що одним із напрямів формування та реалізації конкурентної політики Антимонопольним комітетом України є контроль за концентрацією суб'єктів господарювання. Такий контроль Антимонопольний комітет України здійснює, зокрема, шляхом надання попередніх дозволів на концентрації відповідно до Закону України «Про захист економічної конкуренції» та Положення про концентрацію.

Довідково: у 2022 році Антимонопольний комітет України розглянув 530 заяв у процесі контролю за концентрацією суб'єктів господарювання (у 2021 році – 879 заяв), з них:

1. У 129 випадках заяви були повернені заявникам без розгляду або учасники концентрації відмовилися від її здійснення до прийняття рішення Комітетом.

2. Надано 19 попередніх висновків у процесі контролю за

концентрацією суб'єктів господарювання.

3. Комітет по суті розглянув 382 випадки надання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання, з них: 1) надано дозвіл – 379 од.; 2) без прийняття рішення по суті – 3 од.

Отже, оптимізація напряму державного захисту конкуренції у сфері контролю за концентраціями не може бути повноцінною без внесення змін в наявні вимоги та процедури щодо подання та розгляду заяв і справ про концентрацію суб'єктів господарювання, закріплені в Положенні про концентрацію.

3. Основні положення розпорядження

Проектом розпорядження пропонується приведення Положення про концентрацію у відповідність із нормами Закону України «Про захист економічної конкуренції» з урахуванням Закону № 3295-ІХ, зокрема в частині:

- 1) оновлення поняття «контроль» з урахуванням встановленого Законом № 3295-ІХ критерію «можливості» мати вирішальний вплив;
- 2) передбачається розширення процесуальних прав учасників концентрації згідно з вимогами Закону № 3295-ІХ;
- 3) конкретизації підходів до розрахунку вартісних показників учасників концентрації;
- 4) удосконалення норм щодо підвідомчості заяв із питань концентрації суб'єктів господарювання;
- 5) уточнення способів визначення складу учасника концентрації – групи суб'єкта господарювання;
- 6) деталізації порядку складання, подання та розгляду повідомлень про придбання активів у вигляді єдиного майнового комплексу, часток (акцій, паїв) суб'єкта господарювання, передбаченого Законом № 3295-ІХ;
- 7) оптимізації порядку розгляду заяви про надання попередніх висновків та порядку розгляду заяви про надання дозволу на концентрацію;
- 8) деталізації порядку розгляду справ про концентрацію, у тому числі в частині обліку строків та етапів розгляду таких справ, питання прийняття рішення у відповідних справах.

4. Правові аспекти

Конституція України;

Закони України:

- 1) від 26.11.1993 № 3659-ХІІ «Про Антимонопольний комітет України»;
- 2) від 11.01.2001 № 2210-ІІІ «Про захист економічної конкуренції»;
- 3) від 14.08.2014 № 1644-ВІІ «Про санкції»;
- 4) від 09.08.2023 № 3295-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України»;

Регламент Ради (ЄС) № 139/2004 від 20 січня 2004 року щодо контролю за концентраціями суб'єктів господарювання (Регламент ЄС про злиття);

Регламент Комісії (ЄС) № 802/2004 від 7 квітня 2004 року про

імплементацию Регламенту Ради (ЄС) № 139/2004 про контроль за концентраціями суб'єктів господарювання.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація розпорядження не матиме впливу на надходження місцевих бюджетів та на витрати державного й місцевого бюджетів.

Реалізація проекту розпорядження не потребуватиме збільшення витрат із державного бюджету та буде здійснена в межах видатків, передбачених у законі України про Державний бюджет України на відповідний рік для Комітету.

Вплив реалізації розпорядження на надходження до спеціального фонду Державного бюджету України, який використовується для власних потреб Антимонопольного комітету України та його територіальних відділень, не може бути визначеним, оскільки неможливо спрогнозувати кількість заяв до Комітету про надання дозволу на концентрацію, про надання попередніх висновків стосовно концентрації. При цьому, зазначений вплив впливає не із застосування цього акта, а з норм Закону № 3295-ІХ.

6. Позиція заінтересованих сторін

Публічні консультації будуть проведені відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Розпорядження не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування й застосування української мови як державної.

Реалізація положень розпорядження не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, а тому не направляється на розгляд до Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Відповідно до пункту 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону № 3295-ІХ до порядку підготовки та прийняття нормативно-правових актів Комітету, що приймаються на виконання вимог цього Закону, не застосовуються вимоги Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності». Проекти таких нормативно-правових актів обов'язково оприлюднюються не пізніше ніж за 15 календарних днів до дати їх розгляду з метою прийняття. З питань прийняття таких нормативно-правових актів у встановленому законодавством порядку проводяться консультації з громадськістю.

Отже, проект розпорядження буде направлено до Державної регуляторної служби України для отримання відповідних роз'яснень (позиції).

Проект розпорядження потребує погодження з Міністерством економіки України, Міністерством фінансів України, Державною регуляторною службою України, Фондом державного майна України, Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, Національним агентством України з питань

виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів та Національним банком України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта спрямований на імплементацію окремих норм європейського законодавства, що врегульовує процедуру контролю за концентраціями, а саме, певних норм Регламенту Ради (ЄС) № 139/2004 від 20 січня 2004 року щодо контролю за концентраціями суб'єктів господарювання (Регламент ЄС про злиття), Регламенту Комісії (ЄС) № 802/2004 від 7 квітня 2004 року про імплементацію Регламенту Ради (ЄС) № 139/2004 про контроль за концентраціями суб'єктів господарювання.

Водночас у проекті акта відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект розпорядження буде надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи проекту розпорядження не проходилися.

8. Прогноз результатів

Реалізація положень проекту розпорядження удосконалить процедуру розгляду заяв, справ про концентрацію суб'єктів господарювання, забезпечить приведення відповідних норм Положень про концентрацію у відповідність із вимогами чинного законодавства.

Реалізація проекту розпорядження не матиме впливу на розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Голова

Антимонопольного комітету України

Павло КИРИЛЕНКО

_____ 2023 р.